

Jaciment del Castell

Rubí

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: A l'oest de la riera de Rubí. 08191-RUBÍ
Emplaçament Turó aïllat, rebaixat, dominant la riera

Coordenades:

Latitud: 41.49428
Longitud: 2.02622
UTM Est (X): 418718
UTM Nord (Y): 4594087

Classificació

Número de fitxa 08184-36
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà
Segle V aC - II
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: La construcció del castell medieval va malmetre les restes de l'ocupació anterior, però va evitar la seva desaparició. Per la seva pròpia natura de patrimoni que es troba sota terra presenta un alt grau de fragilitat davant els projectes urbanístics, així com un alt grau d'incertesa en la valoració de les restes abans de ser exhumades, ja que la seva configuració pot variar molt en molt poc espai.

Protecció Legal
Observacions protecció: Decret Arquit. Militar / PECPAR - Fitxa núm. 2
Número inventari BCIN/IPAC-CA Rubí 22

Generalitat i altres inventaris

Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Rubí, Pça. Pere Aguilera, 1, 08191-RUBÍ

Fitxes associades:

[El Castell](#)

[Plana del Castell / La Parellada](#)

Autoria de la fitxa

Juana Maria Huélamo - ARQUEOCIÈNCIA

Data de registre de la fitxa:

dc., 01/11/2000 - 01:00

Descripció

Àrea delimitada a l'O per l'inici del pla de Dormet (passat el tall de la via del tren dels FFCC), al S el torrent de Xercavins, a l'E la riera de Rubí i al N pel torrent de Sant Muç. En aquest espai s'han trobat restes arqueològiques a la plaça Marquès de Barberà, carrer del Castell, tall de la via, passeig de la Riera (número 105) i al turó del Castell (MORO, 1990) Com a restes ergològiques destacades, apareixen ceràmica campaniana A (VILALTA, 1986a) i comuna. Els materials es troben al Museu de Rubí (BENCOMO et alií, 1986). Ha estat identificat en diferents llocs concrets com CARRER DEL CASTELL Apareix ceràmica campaniana i comuna, així com àmfora, ossos, vidre i pedres de molí. Hi ha materials al Museu de Rubí (BENCOMO et alií, 1986: 49). Materials entre els segles IV - I aC (VILALTA, 1985b). Apareix ceràmica àtica del segle IV aC (VILALTA 1986a). Plaça Marqués de Barberà ceràmica de vernís negre del segle II aC (VILALTA, 1987d). JACIMENT DEL CARRER VAPOR NOU Apareix àmfora. Hi ha materials al Museu de Rubí (BENCOMO et alií, 1986). PASSEIG DE LA RIERA. En una excavació efectuada per F. Margenat varen aparèixer molts fragments d'àmfora de boca plana i diversos fragments de ceràmica de vernís negre A tardana, B i B-oïde datable el segle I aC. (VILALTA, 1986a). JACIMENT DE CASA COLL. Apareix ceràmica campaniana i comuna, així com objectes de bronze, tractant-se d'una possible vil·la romana. Hi ha materials al Museu de Rubí (BENCOMO et alií, 1986: 49). Es troba a l'altre banda de la riera. Hi ha dos fragments de campaniana A (VILALTA, 1986a). Vilalta (1984d) informa que l'any 1984 es va inventariar el material provinent d'aquest jaciment.. / VESSANTS DEL CASTELL Nucli principal d'ocupació del jaciment, els materials més antics del qual estan constituïts per restes de la cultura ibèrica datables en el segle V i IV aC. Aquest jaciment es concentra al cim del turó el castell i a les seves vessants NE (CARTA ARQUEOLÒGICA, 1999). Les excavacions han mostrat que els habitants del turó del Castell, practicaven l'agricultura, guardant els cereals en grans sitges subterrànies. D'altra banda, també abocaven les restes de menjar i vaixel·la, així com altres objectes, en un pou. Per les restes d'ossos aparegudes es pot saber que consumien, bàsicament cabres i ovelles, a més de porcs i conills (SÁNCHEZ et alií, 1990; CASTELL, s.d.). Destaca la troballa de dos pous ibèrics, a la terrassa N, construïts a finals del segle V o començaments del IV aC. Es tracta dels primers pous apareguts. La colmatació no es posterior a la segona meitat d'aquest darrer segle, apareixent ceràmica precampaniana, púnico-ebussitana, etc.. (SÁNCHEZ et alií, 1990; CARTA ARQUEOLÒGICA, 1999) Han aparegut terra sigillata, ceràmica comuna i tessel·les (BENCOMO et alií, 1986), encara que SÁNCHEZ et alií, 1990) opinen que es tracta de material de procedència forana. No hi ha cap indici d'ocupació del segle X, i les primeres restes medievals cal datar-les en el segle XIII (SÁNCHEZ et alií, 1990). CASTELL DE RUBÍ Apareixen materials antics al pati (BENCOMO et alií, 1986: 24). Al pati del castell va aparèixer un fragment de terra sigillata gal·lica, amb la marca PAULLUS, importada de la Graufesenque o Lezoux, dins del segle I dC. (RIBAGORDA, 1987). Fent una neteja d'herbes al costat del castell a finals de l'any 2000 ha aparegut tegula en superfície.

Història

Les restes arqueològiques s'han fet evidents quan es feien rases de construcció de les actuals edificacions, Hi han realitzat excavacions diverses persones entre les quals R. Masdeu i F. Margenat. Existeixen materials al Museu de Rubí i al de Terrassa, així com a col·leccions particulars (MORO, 1990). ./.. Entre els

anys 1967 i 1969 Ramir Masdeu i Francesc Margenat van excavar la plana del Castell, descobrint paviments de terra piconada, amb una gran quantitat de ceràmica ibèrica (VILALTA, 1984c). L'any 1984 es va recollir material al tall de la via al davant del castell i a can Fatjó (VILALTA, 1984d). El 1986 es va excavar el castell per part de l'Eduard Sánchez i Consolació García (VILALTA, 1986c), les quals excavacions van continuar el 1990 (CARTA ARQUEOLÒGICA, 1999).

Bibliografia

ARÍS PUIGGRÓS, F. Xavier; VILALTA, Jordi (1987) "Noticiari". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 25, p. 282-289. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. BENCOMO et alii (1986) BENCOMO, C.; BELTRAN, J.L.; GARCIA, C.; IBÁÑEZ, D.; JORBA, A.; LÓPEZ, F.; MOLINERO, C.; OLLE, J.; PRIETO, A.; PUIG, R.M.; RUFE, M.A.; SANTIRSO, M.; YSAS, P. Aproximació a la Història de Rubí. Rubí, Ajuntament de Rubí. CARTA ARQUEOLÒGICA (1999) Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Carta Arqueològica. Rubí (Vallès Occidental), Barcelona, Generalitat de Catalunya CASTELL ROCABRUNA, Natàlia (s.d.) Recorregut històric per la ciutat de Rubí, Rubí, El Castell - Ecomuseu Urbà, document mecanografiat. GARCÍA HERRANZ, Consolació et alii (1989) "Primera campanya d'excavacions al castell de Rubí" XXXII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, Vol. I, pp. 151-162, Rubí: Fundació Museu Biblioteca de Rubí - Centre d'Estudis Rubinencs. MORO I GARCÍA, Antonio (1990) Catàleg de restes arqueològiques i zones d'interès geològic del terme municipal de Rubí, Rubí, document mecanografiat, Centre d'Estudis Rubinencs - Ajuntament de Rubí. PLA ESPECIAL (s.d.). Pla Especial i Catàleg del Patrimoni Arquitectònic de Rubí. Document mecanografiat. RIBAGORDA SERRANO, Miguel (1987) "Terra sigillata del Museu de Rubí I. Marques de terrisser". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 27, p. 353-358. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. ROVIRA, Lurdes (1984) "El Castell de Rubí: Monument Nacional". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 12, p. 242. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. SÁNCHEZ, Eduard; ALBIZURI, Sílvia; VILALTA, Jordi (1990) "Excavacions arqueològiques al Castell de Rubí. 1ª campanya: setembre 1986: un assentament ibèric dels segles V-IV aC". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 33, p. 101-121. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1984 c) "Història de les excavacions de Can Fatjó (Capítol II)". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 14, p. 320-324. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1984 d) "Noticiari". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 14, p. 320-324. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1985b) "Noticiari". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 18, p. 46-52. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1986a) "La ceràmica campaniana al Museu de Rubí". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 20, p. 84-110. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1986c) "Noticiari". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 22, p. 167-173. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí. VILALTA, Jordi (1987d) "Tres nous fragments de ceràmica de vernís negre del terme de Rubí". Butlletí del Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí, Núm. 27, p. 340-342. Rubí: Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí.

